

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠKOLA JAK MÁ BÝT

Verze platná od 1. 9. 2023

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu
  - 3.1. Cíle základního vzdělávání, zaměření školy
  - 3.2. Výchovné a vzdělávací strategie
  - 3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)
  - 3.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
  - 3.5. Začlenění průřezových témat
4. Učební plán podle RVP
  - 4.1. Učební plán – tabulka
  - 4.2. Poznámky k učebnímu plánu
  - 4.3. Učební osnovy
    - 4.3.1. Jazyk a jazyková komunikace
    - 4.3.2. Matematika a její aplikace
    - 4.3.3. Informační a komunikační technologie
    - 4.3.4. Člověk a jeho svět
    - 4.3.5. Umění a kultura
    - 4.3.6. Člověk a svět práce
5. Hodnocení žáků
  - 5.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků
  - 5.2. Zásady a pravidla sebehodnocení žáků
  - 5.3. Stupně hodnocení prospěchu a chování
  - 5.4. Zásady pro použití slovního
  - 5.5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
  - 5.6. Výchovná opatření
  - 5.7. Hodnocení celkového prospěchu žáka
  - 5.8. Způsob získávání podkladů pro hodnocení
  - 5.9. Komisionální a opravné zkoušky
  - 5.10. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Autoevaluace školy

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Název: Základní škola a Mateřská škola Kujavy, okres Nový Jičín, příspěvková organizace

Adresa školy: Kujavy 86, 742 45

IZO: 102232512

IČO: 75027682

Ředitel: Mgr. Hana Micková

Kontakty: tel.: 556 720 297

e-mail: skola@zskujavy.cz

<http://www.zskujavy.cz/>

Zařazení do sítě škol

Zřizovatel:

Název: Obec Kujavy

Adresa: Kujavy 86, 742 45

Program byl vytvořen podle ŠVP pro ZS "Škola jak má být" č.j. 111/2007

s implementací dodatků v souvislosti se změnami RVP ZP

a s průběžným vyhodnocováním ŠVP.

2. Charakteristika školy

Historie školy

Škola vznikla po druhé světové válce, 1. 9. 1945, tehdy jako dvoutřídní základní škola s cílovou kapacitou 50 žáků. Od roku 1945 patřila pod město Fulnek, právně doloženo zakládací listinou Fulnek, část Kujavy č.p. 86. Po osamostatnění obec k 1. 1. 1998 fungovala základní škola jako organizační složka obce a od 1. 1. 2003 získala právní subjektivitu. Jednalo se o jednotřídní málotřídní školu s třemi postupnými ročníky, spádová škola byla ve Fulneku, na niž přecházela většina žáků po ukončení 3. ročníku.

K 1. 9. 2006 obec sloučila mateřskou školu se základní školou, která v současné době zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků v 1. až 5. ročníku ZŠ a v jednotřídní MŠ. Potenciál školy v oblasti materiální, výchovně–vzdělávací, kulturní i personální neustále roste.

Základní údaje

Základní škola Kujavy je málotřídní škola se dvěma třídami a pěti postupnými ročníky. Prostory školy jsou stavěny pro 50 žáků.

Škola je umístěna v klidné části obce, v přízemí budovy se nachází obecní úřad. Okolí školy je uzpůsobeno žákům – rozlehlá školní zahrada, v blízkosti sportovní hřiště, obecní kulturní sál a budova mateřské školy.

Součástí školy je mateřská škola, která pracuje podle samostatného školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je to odloučené pracoviště školy. Kapacita mateřské školy je 28 dětí.

Dalšími součástmi školy jsou školní družina pro 25 žáků a výdejna stravy.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Učebnice jsou vybírány pedagogy podle jejich potřeb, profilována není žádná učebnicová řada.

- v hodinách dáváme větší prostor činnostnímu učení
- využíváme prvků RWCT
- výukový software využívají žáci od 1. ročníku

Prostorové

Škola je umístěna ve starší zrekonstruované budově. Zaměstnancům slouží kabinet umístěný vedle ředitelny sloužící zároveň jako sklad pomůcek. Archiv písemností – spisovna je umístěna v samostatné místnosti v budově MŠ.

Výuka probíhá ve dvou kmenových učebnách vybavených starším udržovaným nábytkem, který postupně prochází výměnou. Budova má dva vchody, hlavní vchod je využíván rodiči a žáky a návštěvníky OÚ, boční vchod je určen pro zaměstnance školy, dovoz stravy a technické záležitosti (stěhování, úklid, dovoz pomůcek).

Budova MŠ je samostatná, nachází se ve vzdálenosti přibližně 400 m, oplocená, v blízkosti fotbalového hřiště. Škola nemá svou kuchyň, stejně jako na základní škole, i do mateřské školy je strava dovážena ze školní jídelny ve Fulneku.

Integrace žáků se znevýhodněním – škola není bezbariérová, umístění žáka na vozíku by bez asistenta nebylo možné.

Areál školní zahrady zahrnuje dvě části – jednu s tzv. malým fotbalovým hřištěm, druhá slouží jako travnatá plocha pro hry a jinou zájmovou činnost. Školní zahrada je vybavena herními prvky a podle finančních možností je postupně doplňována.

Protože jsme škola zaměřená na zdravý životní styl, využíváme za příznivého počasí školní zahradu k výuce i o přestávkách k oddechu. Prostředí je bezpečné, bezprašné, v blízkosti není žádná hlavní cesta, stínění je zajištěno vzrostlými listnatými stromy.

Technické

V ředitelně školy se nachází multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, skener, fax) využívaná zaměstnanci školy. Pro veřejnost je možné kopírování za dohodnutou částku nebo jinou formu úplaty (přinesený papír, příspěvek na toner apod.)

Učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí. Žáci mají k dispozici iPADy a Notebooky (pořízeno z Projektu EU Šablony II. a III.).

Učitelé v kmenových učebnách mají k dispozici vlastní PC nebo notebook.

Hygienické

Pobyt na čerstvém vzduchu – zejména v měsících květen, červen, září je vítána výuka v prostorách školní zahrady, jedná se o názorné vyučování prvouky, přírodovědy, výtvarné výchovy, pracovních činností, tělesné výchovy. Důraz je kladen na předměty – český jazyk a matematika ve spojení s jinými činnostmi, velmi dobře tak obsáhneme mezipředmětové vztahy.

Pedagogický sbor

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, dva pedagogové a jedna vychovatelka ŠD. Výše úvazků je podrobněji rozepsána v organizačním řádu. Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady pro plnění funkce ředitele školy.

Prioritou školy je vzdělávání žáků ve všech oblastech s důrazem na praktickou stránku života – proč se učím, kde učiva využiji, setkávání se s obyčejnými denními situacemi, naučit žáky reagovat na vzniklé situace, zvyšovat jejich sebevědomí. Pedagogičtí pracovníci školy vytvářejí přátelské prostředí a podmínky pro zdravé učení. Pedagogové využívají moderní metody výuky (kooperativní výuka, práce ve dvojicích, učení v blocích, projektové dny).

DVPP je zařazováno systematicky s potřebami a prioritami školy, zaměřujeme se především na vzdělávání v oblasti moderních metod a forem výuky a osobnostně profesního rozvoje pedagogů.

Žáci

Převážnou část žáků tvoří děti obce Kujavy, které plynule přecházejí z místní mateřské školy. Protože se jedná o sloučená pracoviště (jeden právní subjekt), je prostředí přizpůsoben i školní vzdělávací program mateřské školy. Děti jsou spojeny ve třídách vždy po sobě následujících ročnících, což vede k přirozené pomoci mezi staršími a mladšími žáky a týmové spolupráci. Nízký počet žáků ve třídách umožňuje pedagogickým pracovníkům věnovat se dětem podle jejich individuálních potřeb.

Pro žáky je ve škole zajištěna účinnými preventivními opatřeními ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy.

Pozornost je věnována integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zákonným zástupcům nabízí odbornou pomoc při zprostředkovávání kontaktů se speciálními pedagogy, psychology a zabezpečuje podpůrná opatření.

Dlouhodobé projekty

Dlouhodobě škola pracuje na vytváření pozitivního klimatu, prostředí pohody a otevřeného partnerství mezi žáky navzájem i mezi žáky a pracovníky školy.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují třídní učitelé s přihlédnutím k zájmům a schopnostem žáků. Jejich zaměření: Tradice a zvyky, environmentální výchova, protidrogová prevence, dopravní a zdravotní výchova, mediální výchova. Projekty jsou samostatně rozpracovány v plánu práce školy. Práce vytvořené v projektech jsou prezentovány v prostorách školy. Pravidelně se zapojujeme do projektů OPVK, OP VVV.

Mezinárodní spolupráce

V rámci ŠD žáci spolupracují se základní školou ze SR.

Spolupráce s partnery (rodiči, školskou radou, poradenskými pracovišti apod.)

Spolupráci školy a rodiny pokládá škola za zcela zásadní. Na spolupráci rodiny a školy je potřeba dlouhodobě a systematicky pracovat. Ve spolupráci se spolkem SRPŠ škola pořádá akce pro rodiče i s rodiči.

Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky podle potřeb školy a rodičů (zákonných zástupců).

Informace o akcích školy a činnosti školy jsou rodičům i široké veřejnosti předávány také prostřednictvím webových stránek, obecních vitrín či prostřednictvím obecního zpravodaje.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb.¹ § 167 a §168 zřizovatel zřizuje školskou radu. Ve školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy. Školská rada je složena ze šesti členů – rovnoměrně dle výše uvedeného zákona. Její činnost je pravidelná, minimálně dvakrát do roka probíhá schůze ŠR, hostem bývá ředitelka školy.

Úzká spolupráce probíhá také se zřizovatelem obcí Kujavy, zařízením pro DVPP, PPP a dalšími kulturními a sportovními institucemi v okolí.

Škola spolupracuje s organizacemi zaměřenými na EVVO.

Významná je také letitá spolupráce školy s místním mysliveckým spolkem. Člen tohoto spolku vede již mnoho let při škole zájmový kroužek, který je mezi žáky školy velmi oblíbený.

V rámci zapojení do MAP Bílovec aktivně spolupracujeme s okolními malotřídními školami (platforma ředitelů malotřídních škol). Vidíme v tom velký přínos, a to především ve sdílení informací a předávání zkušeností z praxe.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Cíle základního vzdělávání, zaměření školy

Základní posláním školy a hlavní činností školy je poskytovat základní vzdělávání žáků v souladu se školským zákonem O předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Dle vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání poskytuje žákům zájmové vzdělávání. Školní vzdělávací program vychází z RVP ZV a také z analýzy vlastních možností a schopností a z požadavků rodičů a dalších účastníků vzdělávacího procesu.

Uvědomujeme si, že pro zachování a rozvoj školy, je důležité, aby všichni účastníci vzdělávacího procesu – pedagogové, žáci, rodiče, vedení školy, ale také zřizovatel, veřejnost měli společnou vizi. Pro naplnění společné vize je důležité, aby škola stála na pevných základech jako jsou kvalitní vzdělávání, vysoká profesionalita, jasná pravidla, efektivní komunikace, transparentnost, vzájemná důvěra, zpětná vazba, bezpečné prostředí, jasná pravidla.

Hlavním cílem ŠVP " Škola jak má být" je rozvoj klíčových kompetencí, tj. rozvoj vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti při respektování individuality každého žáka. Jako velkou přednost při vzdělávání na naší škole vnímáme malý počet žáků ve třídách a taktéž malotřídní způsob výuky, který učí děti různého věku spolupráci.

Dalšími cíli ŠVP jsou podpora komunikačních schopností žáků, vzájemné úcty, respektu, naslouchání, umění prosadit se, velmi důležité je učit žáky schopnosti převzít zodpovědnost za své učení a za své jednání.

Při naplňování školního vzdělávacího programu myslíme také na místní tradice a na to, že škola je řadu let přirozenou součástí života obce. Chceme poskytovat kvalitní vzdělávání, školu rozvíjet a chceme, aby škola prosperovala a žáci cítili hrdost, že jsou její součástí.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Svět kolem nás se velmi rychle mění a nevíme jaké požadavky budou kladeny za několik let na naše současné žáky. Pro budoucí život našich žáků je nezbytné zvládnutí tzv. klíčových kompetencí. Klíčové kompetence napomáhají žákům při získávání základů všeobecného vzdělávání.

Kompetence k učení

- na vyučování se připravuje průběžně
- aktivně vstupuje do výuky, nebojí se zeptat a požádat o vysvětlení
- zajímá se aktivně o získání dalších poznatků o tématu, které se probírá
- požádá spolužáky v bezprostředním okolí, aby se ztišili, pokud potřebuje k práci klid

- dokáže se přizpůsobit jiným výukovým aktivitám
- hledá příklady, jak využít novou informaci v osobním životě
- nevysmívá se ostatním za nesprávné odpovědi
- sám nebo s pomocí učitele stanoví základní podmínky, za kterých bude jeho práce úspěšná
- jednoduše popíše, jak pracoval na určitém úkolu, co ho bavilo, co se mu dařilo, co se mu nedařilo, nebo v čem udělal chybu
- v případě nezvládnutí úkolu se dokáže vyrovnat s negativní zpětnou vazbou
- diskutuje s učitelem i spolužáky o svých vědomostech a dovednostech
- vypracuje jednoduchý úkol s využitím nabídnutých informačních zdrojů

Strategie

- dát žákům k učivu, pokud je tom možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídít a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činností postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žakovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování a rozšiřování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problému posoudí, zda problém vyřeší se znalostmi, které má
- navrhne možnosti, kterých by při řešení mohl použít a vybere lepší možnost
- určí, koho a čeho se problém týká, co je pro něj důležité, co problém způsobuje a zda se s podobnou situací již setkal
- při řešení jednoduchého problému předvídá situace, které by mohly nastat
- s pomocí učitele postupuje systematicky při řešení jednoduchého problému
- přes počáteční neúspěchy pokračuje v hledání řešení
- sám nebo s menší pomocí začíná řešit problém
- sám nebo s menší pomocí spolužáka nebo učitele
- najde chybu a opraví ji
- provádí a navrhuje jednoduché experimenty, zaznamenává postupy, vyhodnocuje výsledky těchto experimentů a hledá jejich využití v konkrétních situacích

Strategie

Tato kompetence je naplňována činnostním učením, přičemž dbáme na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené karty s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- na základě pochopení sami žáci navrhují a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme jim neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat, obrázků, později i grafů, tabulek
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracování údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat

- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svým pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

- v textu a mluveném projevu či jiném záznamu pojmenuje hlavní myšlenky a určí klíčová místa
- mluví nahlas, srozumitelně, správně artikuluje
- porovná různá tvrzení, pozná, když se od sebe liší
- používá správně a výstižné termíny, které s tématem souvisí, umí vysvětlit termíny, které používá
- rozumí běžně uznávaným gestům
- při popisu situací nebo vyprávění příběhů ze života postupuje chronologicky od začátku do konce
- své myšlenky, prožitky nebo příběhy se snaží zaznamenávat písemně
- vyslovuje své myšlenky a krátké příběhy v přítomnosti jiných posluchačů
- rozlišuje, zda mluví se svým vrstevníkem nebo dospělým, se známým nebo neznámým člověkem a přizpůsobí svou mluvu
- toleruje odlišný názor

Strategie

K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu, nebo jim poskytnout prostor pro způsob sebevyjádření
- přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možnosti o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky

- hovořit o postupu ve složitější úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výchovách nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- vymezuje s učitelem kritéria dobře odvedené práce
- upraví pracovní místo pro dobrou práci skupiny a udržuje pracovní pořádek, ve skupině si navzájem půjčuje pomůcky
- přiměřeně věku si ve skupině rozdělí role, které jsou v zadání vymezeny, případně použije známé role
- dodržuje dohodnutý časový limit pro splnění úkolu
- dodržuje domluvená a zveřejněná pravidla spolupráce, upozorní na jejich porušení
- při potížích se svou částí práce hledá pomoc nejprve u spolužáků, v jiných informačních zdrojích, a nakonec u učitele, zároveň ochotně vyhoví při žádosti o pomoc jinému spolužákovi
- po skončení práce se postará o úklid
- pod vedením učitele zhodnotí práci celé skupiny
- neodmítá ani nekritizuje nápady, dokud nejsou prozkoumány, neposmívá se, reaguje na informaci a ne na osobu
- při potížích nebo nezdaru neshazuje vinu na druhé
- z nabídky úkolů se pokusí vybrat takové, které dokáže splnit
- za pomoci učitele provádí sebehodnocení a volí cíl pro sebezdokonalení a určuje, co pro to může udělat
- radí se s učitelem, jak zlepšit svou práci
- omluví se za to, že nezvládl své emoce

Strategie

Dbáme na to, aby:

- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- ve vyšších ročnících si žáci volili žákovskou samosprávu

- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře, tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou
- využívali různých forem prezentace názorů ve všech oblastech
- měli možnost a prostor pro projevy svých pocitů a nálad
- se žáci aktivně podíleli nejen na vnitřním, ale zejména na vnějším životě školy, na veřejných akcích, prezentacích

Kompetence občanské

- vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se odsuzujících komentářů, vyznívá se, proč mají ostatní určitý názor
- emocím druhých se neposmívá, nedělá opovržlivé poznámky
- při posuzování konkrétních a nepřiliš složitých jevů, událostí, problémů ve svém okolí se ptá „jak bych se na to díval, kdybych byl někým jiným“
- nevyjadřuje se pohrdlivě o skupinách lidí nebo jejich příslušnících
- s pomocí dospělého vytváří a formuluje pravidla soužití třídy, kroužku, skupiny
- chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly druhé lidi a nepoškozovaly prostředí
- s pomocí dospělého hledá řešení konfliktních situací, nezahajuje vážné útoky na druhé, neúčastní se jich, neponižuje druhé, snaží se získat pomoc pro napadeného spolužáka, všímá si křivdy
- snaží se pomáhat všem spolužákům, pod vedením dospělých promýšlí možnosti pomoci druhým
- nežaluje, navrhuje, co konkrétního bychom mohli podniknout, aby byl odstraněn některý nepříjemný jev ve třídě, skupině
- nad návrhy ostatních o společných záležitostech uvažuje a neodmítá je rovnou, snaží se diskutovat, neodmítá realizovat přijatá řešení, i když nejsou jeho
- pokud nezná důvody pro určitý zákaz, slušně požádá o vysvětlení, které pak respektuje
- respektuje základní pravidla trvale udržitelného života
- zná telefonní čísla pro přivolání pomoci, ví, jak přivolá pomoc, má základní povědomí o poskytnutí pomoci
- v kritických situacích bez zmatku hledá vhodnou osobu, která mu pomůže, počká na instrukce
- vyhýbá se známým nebezpečím ve svém okolí, řídí se radami a doporučeními dospělých v tom, jak předcházet rizikům i bez dohledu dospělého

- projevuje osobní vztah k místu, kde žije, projevuje znalosti místa, neničí památky, výzdobu, přírodu, užité předměty a objekty
- ke hře i spolupráci přijímá všechny partnery a nikoho neodmítá
- navštěvuje a účastní se kulturních akcí v obci

Strategie

Diskuse o řešení problému, vlastních zkušenostech, komunikaci vedeme žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv
- k tvorbě pravidel na životě ve společnosti školy, k jejich naplňování
- práci v týmu, kooperaci, k přijímání odpovědnosti za splnění úkolu
- k poznávání různých forem prezentace názorů, myšlenek (komunitní kruh, diskuse)
- k prožitkovému a činnostnímu učení
- k orientaci na konkrétní příklady z každodenního života
- ke spolupráci věkově odlišných skupin přirozenou cestou malotřídního způsobu vyučování, organizací společenských akcí pro rodiče a veřejnost

Kompetence pracovní

- postupuje při práci podle jednoduchého návodu, pokud si neví rady, požádá o pomoc spolužáka nebo učitele
- s pomocí učitele naplánuje dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu, po skončení dokáže činnost vyhodnotit
- pro vlastní činnost vybere z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu a připraví je
- s pomocí učitele zaznamenává svůj pracovní postup
- při práci sleduje termín splnění úkolu, práci dokončí
- pracuje úsporně, neplýtvá materiálem
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- dílčí činnosti s pomocí učitele průběžně porovnává s předem stanovenými kritérii, může se pokusit navrhnout úpravy, které vedou ke zlepšení
- podle předem stanovených kritérií a zadání rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, zhodnotí podle těchto kritérií svoji práci i práci ostatních

- přemýšlí o tom, jaké pracovní činnosti ho těší, jaké mu jdou lépe, než jiné
- poznává různé obory lidského konání, v čem spočívá jejich význam, získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat
- vhodným způsobem nabídne vlastní služby, naučí spolužáky, co oni sami neumí, mladším vysvětlí určité učivo, činnost, aktivně se zapojuje do plnění povinností při práci ve třídě, pro třídu a školu

Strategie

Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti, dovednosti a znalosti při budoucí profesní orientaci.

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů, udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a náradí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- aktivní práci zapojovat do běžného života školy, budování vztahu k práci své i ostatních
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

Kompetence digitální

- připravit žáky na vstup do světa moderních digitálních technologií
- obměňujeme techniku, dbáme na další vzdělávání učitelů v oblasti IT
- digitální technologie chápeme jako nezbytnou součást moderní výuky
- u žáků podporujeme a rozvíjíme zájem o nové technologie
- dbáme na bezpečnost a prevenci kyberšikany
- připravujeme žáky na to, že moderní digitální technologie jsou nezbytnou součástí běžného života

Strategie

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných zařízení a aplikací
- vedeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat informace a digitální obsah
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- učíme žáky vnímat rizika digitálních technologií

- vedeme žáky k vnímání negativních dopadů nadměrného užívání digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví i na ostatních
- vedeme žáky k etickému chování v digitálním prostředí

3.3. Vzdělávání žáků s speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16 odst.9 školského zákona se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se myslí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žák má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Podpůrná opatření:

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP sestavuje a odpovídá za něj třídní učitel. Má písemnou podobu a obsahuje popis obtíží žáka, způsob podpory a způsob vyhodnocování. Jedná se o 1. stupeň podpůrného opatření a vypracovává se na základě potřeb úprav ve vzdělávání žáka nebo zapojení žáka do kolektivu (stanovit metody práce s žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností). Třídní učitel stanovuje termín přípravy PLPP, prokazatelně seznamuje s PLPP zákonné zástupce, vedení školy, všechny vyučující a žáka. Vyhodnocuje se po 3 měsících a v PLPP může být následně pokračováno. V případě potřeby doporučí třídní učitel zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ. PLPP slouží jako podklad pro školské poradenské zařízení. Jeho tvorba je dobrovolná.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Zpracovává škola – třídní učitel pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. Zákonný zástupce žádá ředitele školy o povolení IVP a ředitel IVP povoluje. IVP vychází z ŠVP. Obsahuje mj. údaje o druhu a stupni podpůrných opatření. Všichni pedagogové jsou s IVP prokazatelně seznámeni. IVP vyhodnocuje 1x ročně třídní učitel (písemně a prokazatelně informuje zákonné zástupce).

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky s SVP – Školní poradenské pracoviště

Vzhledem k podmínkám naší školy je tvořeno třídní učitelkou a ředitelkou školy.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků s SVP

V oblasti organizace výuky:

- úprava zasedacího pořádku
- střídání metod a forem výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- přidělení asistenta pedagoga
- dělení a spojování hodin
- úprava přestávek mezi hodinami
- odlišná délka vyučovací jednotky
- prodloužení základního vzdělávání na 10 let

V oblasti metod výuky:

- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- klást důraz na smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektovat pracovní tempo žáků
- poskytnout dostatečný časový limit pro práci
- kooperativní učení
- využití speciálních didaktických pomůcek

V oblasti hodnocení:

- zavádět formativní hodnocení
- využití slovního hodnocení
- sebehodnocení
- Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:
- zdravotní tělesná výchova
- nácvik sociální komunikace
- rozvoj grafomotorických dovedností
- prostorová orientace

Obsah učiva a očekávaných výstupů může být upraven na minimální doporučenou úroveň

pouze v případě zařazení žáka do 3.–5. stupně podpory a na doporučení ŠPZ a v souladu s platnou legislativou.

3.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení Plánu pedagogické podpory (PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel popř. ve spolupráci s učitelem konkrétního předmětu. PLPP má písemnou podobu. Jeho zpracování předchází rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce s žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společně schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Třídní učitel seznámí prokazatelně zákonného zástupce s PLPP a prostřednictvím vedení školy zajistí odeslání PLPP do školského poradenského zařízení a doporučí zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučujících předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, ředitelem školy a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči tohoto žáka. IVP sestavujeme nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován během školního roku.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP realizován. Poté třídní učitel předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků nadaných či mimořádně nadaných je vhodné navázání spolupráce s

Menzou ČR nebo nejbližší pedagogickou fakultou. Pro pedagogy školy se doporučuje vzdělávání v rámci jejich DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role

Vzhledem k podmínkám naší školy je tvořeno třídní učitelkou, popř. učitelkou předmětu, ve kterém se nadání projevuje, a ředitelkou školy.

Specifikace provádění a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- předčasný nástup ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- obohacování vzdělávacího obsahu
- příprava a účast na soutěžích
- nabídka zájmových aktivit

3.5. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání	Projekt Den Země				
OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace					
OSV 4 - Psychohygiena					
OSV 5 - Kreativita	Projekty Den jazyků, Den Země				
OSV 6 - Poznávání lidí	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 7 - Mezilidské vztahy	Projekt Den Země				
OSV 8 - Komunikace					
OSV 9 - Kooperace a kompetice	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Projekty Den jazyků, Den Země				
OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				

Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 - Občanská společnost a škola			PRV		VL
VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát			PRV		VL
VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě					VL
VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá					VL
VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět	Projekt Den jazyků				
VMEGS 3 - Jsme Evropané					VL
Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MuV 1 - Kulturní diference	Projekt Den jazyků				
MuV 2 - Lidské vztahy	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
MuV 3 - Etnický původ			ČJ, AJ	ČJ	ČJ, AJ
MuV 4 - Multikulturalita				ČJ	PŘ
MuV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity				ČJ	VL
Environmentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EV 1 - Ekosystémy	Projekt Den Země				
					PŘ
EV 2 - Základní podmínky života	Projekt Den Země				
EV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Projekt Den Země				
EV 4 - Vztah člověka k prostředí	Projekt Den Země				
Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MeV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Projekt Den Země				
MeV 2 - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality				ČJ, INF	
MeV 3 - Stavba mediálních sdělení				ČJ, INF	

MeV 4 - Vnímání autora mediálního sdělení				ČJ	
MeV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ, INF	
MeV 6 - Tvorba mediálního sdělení				ČJ, INF	
MeV 7 - Práce v realizačním týmu	Projekty Den jazyků, Vánoce, ČJ/PRO				

4. Učební plán podle RVP

4.1. Učební plán – tabulka

Celkem povinně hodin		Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
Oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+1	8+1	7+1	6+1	4+2	39	6
	Anglický jazyk	+1	+1	3	3+1	3+1	13	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informatika	Informatika				1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			6	
	Vlastivěda				1	1+1	3	1
	Přírodověda				2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celková povinná časová dotace		21	22	23	26	26	118	
Z toho disponibilní časová dotace		2	3	3	3	5		16

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací a výchovný proces je realizován na naší škole v pěti po sobě jdoucích ročnících 1. stupně základní školy, a to malotřídní formou vyučování. Vzdelávací proces se odehrává ve dvou obdobích **1. období** 1. – 3. ročník, **2. období**: 4. – 5. ročník. Každé období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy (výstupy na konci 1. období jsou pouze orientační).

Pro školní praxi jsou vytvořeny pro každou vzdělávací oblast vyučovací předměty viz tabulka:

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
Matematika a její aplikace	Matematika	M
Informatika	Informatika	INF
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV
	Přírodověda	PŘ
	Vlastivěda	VL
Umění a kultura	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	VV
Člověk a svět zdraví	Tělesná výchova *	TV
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	PČ

* V průběhu 1. – 5. ročníku je v rámci tělesné výchovy realizována výuka plavání v rozsahu nejméně 40 hodin.

Disponibilní časová dotace

Škola využívá disponibilní časovou dotaci k realizaci takových vzdělávacích obsahů, které podporují specifická nadání a zájmy žáků a pozitivně motivují žáky k učení.

Disponibilní časová dotace (dále jen DČD 16 hodin) byla využita na posílení:

- vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – 4 hodiny (předmět Anglický jazyk)
- vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – 6 hodin (předmět Český jazyk)
- vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět – 2 hodiny (předmět Prvouka a Vlastivěda)
- vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace – 4 hodiny (předmět Matematika)

Český jazyk posílen o šest hodin DČD a je vyčleněn na mediální výchovu – fungování a vliv médií ve společnosti, dále na efektivní využívání metod kritického myšlení, tvorbu portfolií žáků a projektové vyučování (2 hodiny z disponibilní časové dotace, které jsou v rozvrhu třídy využity k výuce českého jazyka, budou pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením využity v rámci jeho IVP k zařazení předmětu speciálně pedagogická péče)

Anglický jazyk v 1 a 2. ročníku posílen o dvě hodiny DČD, které jsou vyčleněny na průřezová témata a mezipředmětové vztahy. Ve 4. a 5. ročníku posílen o jednu hodinu DČD, které jsou vyčleněny na multikulturní výchovu, komunikaci v AJ a „virtuální cestování“.

Matematika ve 2. a 3. ročníku posílena o dvě hodiny DČD, které jsou vyčleněny na práci na PC (výukové programy, práce s internetem), dále na aplikaci slovních úloh do praxe – nakupujeme, platíme a na všestranné využívání činnostního učení. Ve 4. a 5. ročníku jsou využity dvě hodiny DČD na praktické úkoly – vytváření grafů, vytváření slovních úloh a využívání metod činnostního učení.

Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku posílena o dvě hodiny DČD, které jsou vyčleněny na projektové vyučování.

4.3. Učební osnovy

4.3.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, jenž mu umožní vnímat a porozumět jazykovým sdělením, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura**, **Anglický jazyk**.

Český jazyk a literatura

Vzdělávání předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní a písemné formě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede žáky k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na tyto oblasti komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu osobnostní a sociální výchova, součástí slohu ve 4. a 5. ročníku je etická výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problému

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry

- žáci se vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality postupů a termínů

Kompetence digitální

- podpora žáků k samostatnému vyhledávání, posuzování, využívání informací k doplnění učiva
- využívání multimediálních učebnic, online cvičení, dostupných výukových videí, slovníku spisovné češtiny
- vyjadřování se pomocí digitálních technologií (e-mail, chat), žák vnímá problematiku autorství
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování z více zdrojů

- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

V českém jazyce jsou realizovaná tato průřezová témata:

ENV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, ...

VDO – výchova k samostatnosti, sebekritice, odpovědnosti – pravidla chování, ...

MKV – jazyk jako prostředek k získávání a sdělování informací

EGS – poznávání evropských kultur

ETV – etická výchova – základy etické výchovy a vztahů

Očekávané výstupy v 1. období

Komunikační a slohová výchova

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

- žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává význam slov, zvláště opačného významu a slova významem souřadné, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčích a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách, ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě, vě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Formy práce:

- individuální, samostatná
- kooperativní
- práce ve dvojicích
- exkurze

Metody a postupy:

- výklad, dialog, aktivizující hry, metody dramatické výchovy, praktická cvičení, činnosti učení, tajenky, hry se slovy, práce s textem

Výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Naukové texty, populární, vědecké, umělecké – četba, rozlišování uplatnění přirozené intonace a upevňování čtenářských návyků	3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti a soustředění
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Dialog, mluvčí, posluchač Komunikační situace – telefonní rozhovor, žádost, omluva	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, Kooperace ETV VDO
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Oslovení, zahájení a ukončení Dialogu, rozloučení, poděkování	2. - 3.	OSV – sociální rozvoj, komunikace
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Slovní přízvuk, intonace, výslovnost	3.	OSV – komunikace HV – rytmičká výchova
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání, řečové pauzy	1. – 3.	OSV HV – rytmus, písňové Texty
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Mimika, gesta, jednoduchá sdělení	3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, paměti a soustředění EGS
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Využívání jednoduché osnovy Souvislý jazykový projev – - posloupnost děje	3.	OSV – osobnostní rozvoj komunikace, Kreativita ENV
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	Hygienické návyky správného psaní	1. – 3.	OSV – soustředění
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky,	Zautomatizování psaní, Kontrola psaného textu	3.	OSV – soustředění

kontroluje vlastní písemný projev			
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Plynulý a úhledný písemný projev	2. – 3.	MKV
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vyprávění pohádky, posloupnost děje podle ilustrace	2. – 3.	VV – ilustrace
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Hláskosloví, stavba slova, nauka o slově	1. – 2.	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slova nadřazená, podřazená, Souřadná, slova opačného významu	2.	OSV – sociální rozvoj, komunikace
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Vyjmenovaná slova	3.	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Propedeutika tvarosloví, Poznávání slovních druhů, třídění slov	2. – 3.	Člověk a jeho svět – PRV
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Ohebné a neohebné slovní druhy	2. – 3.	VDO
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Souvislý mluvený projev	2. – 3.	VDO, MKV
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá, souvětí Spojovací výrazy (spojky, zájmena)	3.	VV – ilustrace, osnova
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět	2.	OSV – sociální rozvoj, komunikace
odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých,	Znalost pravopisu	3.	MKV

měkkých souhláskách i obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech: slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě: slova s u, ú, ů velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	Reprodukce textu Recitace, přednes úryvku prózy	1. – 3.	VDO HV – písničky Písňové texty říkadla
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Atmosféra příběhu, vyjadřování	3.	ETV VV – ilustrace
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pojmy: poezie (báseň, sloka, rým verš, přednes) Próza (pohádka, povídka, postava, děj, zápletka)	3.	EGS Multimediální výchova
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Volná reprodukce textu Dramatizace pohádky Dramatizace básně	2. - 3	VV – ilustrace, osnova

Očekávané výstupy – 2. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace

- píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ČESKÝ JAZYK a literatura

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Uvědomělé plynulé čtení Tiché čtení s porozuměním	4. – 5.	VDO Člověk a jeho svět – Encyklopedie, naučné texty
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Klíčová slova, věcný obsah Vnímání podrobností v celku	4. – 5.	MKV Člověk a jeho svět – Encyklopedie, naučné texty

posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Orientace v textu Zdroje informací	5.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Orientace v textu Vystižení jádra sdělení	4. – 5.	OSV – sociální rozvoj, komunikace
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Pravidla dialogu	4. – 5.	OSV – sociální rozvoj, komunikace
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	Porovnávání názorů, Konfliktní situace, tolerance	4. – 5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Členění vět, frázování, Síla a barva hlasu Hlasová výchova	4. – 5.	VDO HV – rytmická cvičení
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluva spisovná, nespisovná, hovorová. slang	4.	Mediální výchova
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovné tvary slova v mluveném i psaném textu	5.	Mediální výchova
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Stavba textu Členění na odstavce Zpracování osnovy	5.	MKV
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Pravidla sestavování osnovy Členění příběhu na odstavce	4. – 5.	VV – ilustrace
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slova, synonyma, Antonyma, slova jedinečná	4.	
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou a koncovku	Stavba slova	4. – 5.	MKV
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	4. – 5.	MKV
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	Práce s větou	4.	MKV

skladební dvojici označuje základ věty			
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Stavba věty – základní větné členy Věta jednoduchá, souvětí Spojování vět jednoduchých do souvětí	4. – 5.	MKV
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojovací výrazy – spojky, zájmena, příslovce, čárka ve větě	4. – 5.	VV – ilustrace
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova v praxi, slova příbuzná, práce s předponami vy-, vý-	4. – 5.	MKV
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem	5.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Radost z četby libovolného žánru, Chápání souvislostí	4. – 5.	ETV, VDO
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Vlastní slohová tvorba na dané téma Tvořivé činnost včetně ilustrace Dramatizace textu	4. – 5.	OSV – kreativita VV – ilustrace
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Žánry dětské literatury	4.	VV – ilustrace
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Lidová slovesnost Naučná literatura Divadlo Film	5.	Mediální výchova
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Básnické výrazové prostředky, Přirovnání, archaismy	5.	MKV
Dovede vyhledávat informace v dětských encyklopediích, užívá on-line encyklopedie Rozumí literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka,			PŘ- popisování rostlin a živočichů VL – plynulé vyprávění a dramatizace Starých pověstí českých - vyprávění o životě našich předků

dramatizace, próza, poezie, encyklopedie) Seznamuje se s autory dětských knih			
V textovém editoru napíše jednoduchý popis, vloží Při vypravování a popisu používá výstižná, spisovná, citově zbarvená slova Umí se vyjádřit v běžných situacích	Eliminace hrubých výrazů, empatické hodnocení situace		Etická výchova
Přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu Porozumí významu piktogramu Využívá klíčová slova při vyhledávání informací Na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě Dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci Napíše SMS, vhodně využije emotikony	Vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů Pravidla bezpečnosti elektronické komunikace Žánry písemného projevu – SMS		

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Vyučovací hodiny jsou proto v průběhu roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami, písničkami.

V prvním a druhém ročníku probíhá audioorální kurz, kdy se žáci hravou formou seznamují s jazykem, je kladen důraz na radost z poznávání nového zdroje komunikace.

Ve 2. období pak již vyučujeme komunikační dovednosti na základním stupni evropského standardu. Pro tuto úroveň se zaměřujeme zejména na nácvik rozhovorů. Dbáme na čtení jednoduchých textů s porozuměním. Žáky vedeme k tomu, aby postupně dokázali o textu hovořit, tvořit jednoduché otázky podle textu, odpovídat si navzájem, jednoduše text reprodukovat. pokud je to možné, věty z textu obměňovat, využívat osvojenou slovní zásobu. Vše procvičujeme pomocí didaktických her, včetně mluvnice.

V oblasti písemné stránky jazyka se soustředíme na dovednosti požadované evropským standardem. napsat jednoduchý pozdrav, přání k svátkům, vyplnit jednoduchý

formulář, napsat o sobě krátký dopis.

Výuka jazyka vychází výhradně z jeho praktického použití. Vyučování je poutavé, hravé, zábavné, vychází z přirozeného života žáků. Snažíme se, aby žák porozuměl vyslechnutému spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výklad pravidel gramatiky v 1. období je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku (tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok-svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí). Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi, s konkrétním předmětem, obrázkem – tzn. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch. Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí z paměti.

Ve 2. období postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům. Opakované procvičování látky mohou vést žáci, kteří probíranou látku rychle zvládnou, např. žáci jazykové nadaní. Jazykovým nadáním rozumíme schopnost zapamatovat si nové cizí slovo ve všech jeho podobách: zvukové, písemné, ve spojení s jinými slovy ve větách, a schopnost okamžitě rozlišit jeho mluvenou podobu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba, vyhledat pomoc

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce

- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- pomoci spolužákovi odhalit chybu, a naopak přijmout jeho radu
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- učit se být tolerantní vůči odlišnostem jiných zemí

Kompetence digitální

- zajišťovat bezpečné prostředí
- používat digitální nástroje a zdroje v kontextu výuky – poslech (youtube), sebehodnocení (online kvízy, testy) online aplikace k procvičování učiva
- využívat znalosti jazyka při dohledávání informací v online prostoru
- využívat komunikační programy videokonference zoom, google meet aj.)
- Kompetence pracovní
- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- vytvářet si vlastní pracovní pomůcky
- zpracovávat výstup z dané lekce
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

V anglickém jazyce budou realizována tato průřezová témata:

ENV – umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

VDO – výchova k samostatnosti, sebekritice, odpovědnosti – pravidla chování, ...

MKV – jazyk jako prostředek k získávání a sdělování informací

EGS – poznávání evropských kultur

ETV – etická výchova – základy etické výchovy a vztahů

OSV – vzájemná spolupráce při práci

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

- žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- zopakuje a vyslovuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- pochopí téma jednoduchého krátkého textu psaného i mluveného s vizuální oporou
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- pojmenuje ústně i písemně některé osoby, zvířata, věci a činnosti každodenního života; opíše jednoduchý text

Očekávané výstupy - 2.období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- žák rozumí krátkým a jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se známých témat
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a týká se známých témat

MLUVENÍ

- žák pozdraví a rozloučí se, omluví se, požádá o informaci v jednoduchém rozhovoru
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole a volném čase
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- žák rozumí jednoduchým nápisům z běžného života a krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

- rozumí známým slovům a jednoduchým větám v krátkých textech, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším běžným tématům

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI A PSANÍ

- žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

Anglický jazyk

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Roční k	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Čísla 1-100, základní fonetické značky Slovní zásoba z tematických celků	3.	OSV– sociální rozvoj – komunikace
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení potřeby, reakce na pokyny	3.	Český jazyk – pravidla dialogu, postoje mluvčího
Rozlišuje psanou a mluvenou podobu slova	Abeceda (spelling) Četba z autentických textů Psaní tematické slovní zásoby Používání slovníku s výslovností	3.	MKV MK HV – poslech CD v angličtině, zpěv jednoduchých písniček, recitace krátkých textů
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času na porozumění	Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti a nelibosti, dovednosti, domněnky, jistoty Osobní zájmena	3.	VDO

Používá abecední slovník učebnice	Abeceda, hláskování	3.	
-----------------------------------	---------------------	----	--

Anglický jazyk

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa Odlišnosti českého a anglického slovosledu Četba autentického textu, volný překlad	4. – 5.	Multikulturní výchova – multikulturalita
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Slovní zásoby z tematických celků Četba autentického textu Poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu	4. – 5.	ČJ – porovnávání pohádky v českém jazyce s toutéž v anglickém jazyce
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)	4. – 5.	HV – zpěv anglických písniček, recitace, dramatizace jednoduché pohádky
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Odvození významu slova z kontextu Tvorba otázky a záporu Porovnávání zvyků v ČR a v anglicky mluvících zemích	4. – 5.	
Používá dvojjazyčný slovník	Četba autentického textu, četba pohádek	4. – 5.	VV – ilustrace

<p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů</p>	<p>Jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě</p> <p>Tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů</p>	<p>4. – 5.</p>	<p>ČJ – popis, práce s českým textem, porovnávání</p>
<p>Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<p>Vypravovat a zahrát pohádku, hrát hru na procvičení slovní zásoby z tematických celků</p>	<p>4. – 5.</p>	<p>ČJ – dramatizace pohádky</p> <p>Poslech CD</p>
<p>Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p>	<p>Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu</p> <p>Porovnávání smyslu textů</p> <p>Reprodukce čteného a slyšeného</p>	<p>4. – 5.</p>	
<p>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým a kamarádem, poskytne důležitou informaci</p>	<p>Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení</p> <p>Reakce na otázky, čas a směr, cesta</p>	<p>4. – 5.</p>	

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celý základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávací oblast je tvořena čtyřmi tematickými okruhy:

a) Číslo a početní operace

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení). Přitom se dbá na tři složky:

- dovednost (provádění početních operací)
- algoritmické porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném)
- významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací)

b) Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

c) Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

d) Geometrie v rovině a v prostoru

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

Při vyučování matematiky v prvním období základního vzdělávání při probírání určitého učiva:

- seznámíme žáky s prvním pojetím daného problému a motivujeme je
- užitím názorných pomůcek a konkretizací vedeme žáky postupně k pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- provádíme třídění a srovnávání naučených vědomostí s vědomostmi již osvojenými
- provádíme cvičení s praktickým užitím získaných vědomostí
- necháváme žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, které vycházejí z jejich zkušeností
- provádíme cvičení k zautomatizování určité početní operace
- necháváme žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního výkonu
- látku pro počítání z paměti volíme tak, aby přispívala k dosažení dobrého zvládnutí probíraného učiva

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti

- vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu
- učitel umožňuje žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Kompetence digitální

- práce s aplikacemi vhodnými pro rozvoj matematického myšlení a představ, využívání k samostatnému učení
- využívat multimediální učebnice a různé aplikace pro opakování učiva hrou nebo soutěživou formou, používání výukových videí, kalkulačků (např. při provádění kontroly odhadů)
- podpora vyhledávání a využívání vhodných aplikací ke sdílení a posuzování informací k řešení matematických úloh
- učíme žáky rozlišování obrazových symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

V matematice jsou realizována tato průřezová témata:

OSV – osobnostní rozvoj, schopnost poznání a sebepoznání

VDO – výchova k samostatnosti, sebekritice, odpovědnosti

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy

Do výuky je zařazena finanční gramotnost.

Matematika a její aplikace

1. období

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Roční k	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, vytváří soubory s daným počtem	Vidění počtu věcí Manipulace s pomůckami Přiřazování počet-číslo	1.- 2.	VDO OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Praktické činnosti

prvků			
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čtení a zápis čísel Vztahy větší, menší, rovno Znaménka =, >, <	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Orientace na číselné ose Určování jednotek, desítek, stovek Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi	1. - 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10	1.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Finanční gramotnost Praktické činnosti
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání v oboru 0-20 s přechodem přes 10, sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1-5)	2.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Praktické činnosti
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání v oboru 0-1000 Násobení a dělení v oboru malé Násobilky (násobilka 6-10)	3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Praktické činnosti
orientuje se v času, provádí	Určování času, převádění jednotek –	2. – 3.	VDO

jednoduché převody jednotek času	Vteřina, minuta, hodina		OSV rozvoj schopností poznávání
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy, čtení matematických zápisů	1. – 3.	VDO OSV rozvoj schopnosti poznáváním
doplňuje tabulky, schémata posloupnost čísel	Číselná osa, čtvercová síť Práce s údaji – ceníky, množství	1. – 3.	VDO OSV rozvoj schopnosti poznáváním

Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a Mezipředmětové vztahy
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	Vyhledávání tvarů v okolí Třídění předmětů podle tvaru Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	1. – 2.	Praktické činnosti OSV –rozvoj schopnosti poznáváním
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Vlastnosti rovinných útvarů, náčrt, symbolický zápis, měření s přesností na mm Tělesa: krychle, kvádr, koule	3.	Praktické činnosti OSV –rozvoj schopnosti poznáváním
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky porovnává velikosti útvarů	Bod, přímka, polopřímka, úsečka – měření v cm a mm	2. – 3.	OSV – kreativita

rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Modelování geometrických útvarů podle zadání, osově souměrných	3.	OSV – rozvoj schopností poznáváním
komunikuje pomocí internetu, pracuje na PC	Výukové programy	1. – 3.	OSV – rozvoj schopností poznáváním

Matematika a její aplikace

2. období

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Roční k	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
používá při pamětném i písemném sčítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Principy asociativnosti a komutativnosti	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
čte, zapisuje, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla, provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel a kontroly výpočtů	Čtení a zápis čísel, porovnávání Čísel do 1 000 000 Velká násobilka Písemné násobení dvojciferným číslem Dělení jednociferným dělitelem Dělení se zbytkem Zaokrouhlování	4.	VDO Finanční gramotnost
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla přes 1 000 000,	Čtení a zápis čísel, porovnávání čísel přes 1 000 000	5.	MKV

<p>provádí písemné početní operace</p> <p>v oboru přirozených čísel a</p> <p>kontroly výpočtů</p>	<p>Písemné násobení trojčiferným číslem</p> <p>Dělení dvojciferným dělitelem</p> <p>Zaokrouhlování</p>		
<p>tvoří a řeší slovní úlohy, v nichž aplikuje osvojené početní operace, umí rozdělit celek na zlomky, používá zápis ve formě zlomku; porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem</p>	<p>Slovní úlohy se dvěma početními operacemi v oboru přirozených čísel</p> <p>čtení, zápis, použití zlomků v praxi</p>	4.	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Praktické činnosti</p>
<p>tvoří a řeší slovní úlohy, v nichž aplikuje osvojené početní operace, slovní úlohy desetinnými čísly; přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>Slovní úlohy s jednou či dvěma početními operacemi v oboru přirozených čísel, užití desetinných čísel v praxi</p>	5.	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Praktické činnosti</p>
<p>porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>		5.	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Praktické činnosti</p>
<p>vyhledává, sbírá a třídí data</p>	<p>Práce s daty</p>	4.- 5.	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p>
<p>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<p>Diagramy, grafy, tabulky, jízdní Řády, vyhodnocení dotazníků</p>	5.	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p>

Geometrie v rovině a prostoru

<p>narýsuje a znázorní základní</p> <p>rovinné útvary (čtverec, obdélník,</p> <p>trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Práce s geometrickými útvary,</p> <p>konstrukce rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku,</p> <p>konstrukce čtverce a obdélníku,</p> <p>osově souměrné útvary, osa</p> <p>souměrnosti překládáním papíru</p>	4. – 5.	VDO, OSV
<p>narýsuje a znázorní základní</p> <p>rovinné útvary (čtverec, obdélník,</p> <p>trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Konstrukce pravoúhlého trojúhelníku</p>	4.	VDO, OSV
<p>narýsuje a znázorní základní</p> <p>rovinné útvary (čtverec, obdélník,</p> <p>trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Obsah obrazce pomocí čtvercové</p> <p>sítě, základní jednotky obsahu</p>	5.	VDO, OSV
<p>sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímek</p> <p>v rovině, rovnoběžky, různoběžky,</p> <p>kolmice</p>	4.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
<p>sčítá a odčítá graficky úsečky,</p>	<p>Délka úsečky, jednotky délky a</p>	4.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností

<p>určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu; rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>Jejich převody, obvod mnohoúhelníku</p>		<p>poznávání</p>
<p>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Slovní úlohy, číselné a obrázkové Řady, magické čtverce, prostorová představivost</p>	<p>4. – 5.</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p>

Informatika

Je realizována v 1. – 4. ročníku integrovaně v jednotlivých vyučovacích předmětech, zejména v souvislosti s vyhledáváním, tříděním, zpracováním informací a při práci s výukovými programy. Ve 4. a 5. ročníku je pak výuka realizována jako samostatný vyučovací předmět **Informatika** po jedné vyučovací hodině týdně.

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání.

Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Informatika** umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. **Informatika** také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení schopnosti formulovat svůj požadavek
- rozvíjení základních dovedností žáků ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie
- orientování se ve světě informací, práci s nimi a k jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu/help/ u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- Vyučující v roli konzultanta-žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie-některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat se práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací-žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla aj.) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- Žáci dodržují bezpečnost a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- Žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- Žáci ovládají běžně používaná zařízení a aplikace
- Žáci vyhledávají, získávají, kriticky posuzují informace a digitální obsah
- K usnadnění práce využívají digitální technologie
- Žáci vnímají rizika využívání digitálních technologií
- Vnímají negativní dopady nadměrného užívání digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví i na zdraví ostatních
- Je kladen důraz na etické chování v digitálním prostředí

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

MEDV- vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

VDO - výchova demokratického občana

OSV – osobnostní a sociální výchova

VEGS – výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech

Informatika

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyčte informace z daného modelu	data, informace sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	4., 5.	MEDV– kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
vyslovuje odpovědi na základě dat popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	4., 5.	
vyčte informace z daného modelu	modelování model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové	4., 5.	OSV

	mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	4., 5.	VEGS – objevujeme Evropu a svět
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	4., 5.	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	4., 5.	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	4., 5.	
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do	4., 5.	

	řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznam		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	4., 5.	
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	4., 5.	
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	4., 5.	VDO

Člověk a jeho svět

Mnoho tematická oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým integrovaným obsahem dotváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni a stává se spolu s jazykovým a matematickým vzděláváním a vzděláváním v dalších oblastech základem počátečního vzdělávání v 1. – 5. ročníku ZŠ.

Obor vzdělávací oblasti je členěn do pěti tematických okruhů. Očekávané výstupy jsou vymezeny zvláště pro 1. a pro 2. období. Učivo je v jednotlivých tematických okruzích řazeno do vzdělávacích oborů **Prvouka** (1. období), **Vlastivěda a Přírodověda** (2. období):

Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody

Člověk a výchova ke zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Cíle:

- Pozorování a pojmenovávání věcí, jevů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- Utváří se prvotní ucelený obraz světa
- Seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami, ději a jevy
- Vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- Všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- Porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- Porozumění soudobému způsobu života. Jeho přednostem i problémům
- Chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií

- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí se věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- žák pracuje s různými informačními zdroji, dohledává informace na internetu, respektuje autorská práva při užívání obrázků, videí a informací
- využívá multimediálních učebnic, online cvičení, dostupných výukových videí
- učitel vede žáky ke kritickému posouzení vhodného obsahu, situace či chování v digitálním prostředí
- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě, včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- žáci jsou motivováni ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

ENV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, ...

VDO – občanská společnost a škola-pravidla chování, ...

MKV – princip sociálního smíru

OSV – osobnostní rozvoj

V rámci prvouky bude realizována dopravní výchova, etická výchova a zdravotní výchova

Prostředky k dosahování cílů

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby působení člověka v přírodě od způsobů negativních.

Žáci poznávají význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháváme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady, co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu trvalé udržitelnosti rozvoje lidské společnosti. 68

V této vzdělávací oblasti využíváme co nejvíce regionálních přírodních a společenských jevů. Prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo přirozeně propojí se životem kolem dětí. Výuku doplňují vedle exkurzí a vycházek také obrazy, školní sbírky (vytvářené samotnými žáky, videozáznamy, filmy, besedy, pracovní listy, modely, ilustrace, časové osy, plánky, mapy, pokusy a další tvůrčí činnosti a aktivity (hraní určených rolí, řešení modelových situací).

Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině, přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu. Tyto činnosti dávají žákům možnost dobře uplatnit své individuální schopnosti a nápady.

Positivní postoj učitele k výsledkům práce žáků má za následek jejich zvýšenou snahu a úsilí při plnění dalších úkolů. Významnou roli ve výuce oblasti má také schopnost učitele

vytvářet vhodný pracovní režim a klima, které žákům umožňuje ověřit si vlastní poznatky a dovednosti v praxi a sladit základní životní potřeby a fyziologické funkce s realitou výuky i života školy.

Takové podmínky a vztahy vedou k atmosféře důvěry, dávají možnost ptát se, porovnávat zkušenosti, nalézat pochopení pro vlastní pohled na objevování světa, pro osobní problémy apod. V tomto směru je velmi důležitá i spolupráce učitele s rodiči žáků a dalšími pracovníky školy (ve škole i mimo ni).

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zároveň věnujeme:

- procvičování pozornosti, představitivosti, obrazotvornosti, paměti
- rozvíjení tvořivosti, myšlení - utváření pracovních návyků při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- základům jazykového vyjadřování (výslovnost, záznam, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky, příběhy ...)
- environmentální výchově
- dopravní výchově
- technické výchově
- pohybové výchově
- zdravotní výchově a osvětě
- mravní výchově
- mediální výchově

Prvouka

1. období

Místo kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Práce s plánem své obce Osobní nebezpečí Nebezpečné situace	2. – 3.	ENV Praktické činnosti
začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě	Název obce a jejích částí Význačné orientační body, Historická a památná místa v obci	2. – 3.	VDO Praktické činnosti
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a	Rozdíly mezi vesnickým a městským prostředím	2. – 3.	

rozmanitost			
-------------	--	--	--

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina, domov. vlast Vztahy mezi členy rodiny Pravidla rodinného života Práva a povinnosti jejich členů	1. – 2.	OSV – morální rozvoj
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce Různá povolání Volný čas a jeho využití	2. – 3.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům	Vztahy mezi lidmi Osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	1. – 3.	OSV – morální rozvoj ETV

Lidé kolem

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě; rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti	Základní orientace v čase Den, týden, měsíc, rok Minulost, přítomnost, budoucnost	1. – 3.	VDO Praktické činnosti
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Kultura a historie naší obce	2. – 3.	Český jazyk a literatura
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Proměny způsobu života v minulosti a současnosti	2. – 3.	OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Charakteristika ročních období, pozorování změn počasí reakce rostlin a živočichů na roční období – přizpůsobení se	1. – 3.	ENV
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Rozlišování živé a neživé přírody Základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy Podmínky života za Zemi	2. – 3.	Český jazyk a literatura

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo Péče o zdraví Správná životospráva	1. – 3.	VDO
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	První pomoc Pravidla chování ve školním řádu	3.	ENV Praktické činnosti

chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Osobní bezpečí Krizové situace Situace hromadného ohrožení	1.-3	ETV MKV
uplatňuje základní pravidla silničního provozu	Znalost pravidel silničního provozu	1.-3	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek; reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	1.-3	

Vlastivěda

2. období

Místo kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientace v místě a prostoru	4.	OSV
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Práce s kompasem a mapou Orientace na mapě Určování světových stran v přírodě	4.	Praktické činnosti
rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Orientace podle náčrtů, plánů a Map Zeměpisné pojmy	4. – 5.	ENV – vnímání vztahů člověka a přírody

hledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem	ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4. 5.	OSV výchova demokratického občana, občanská společnost a škola
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života v naší vlasti i v jiných zemích	Předávání osobních zkušeností z cest	5.	MKV
rozlišuje hlavní orgány státní moci, některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR – státní zřízení, orgány státní správy, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4.	VDO

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla o soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Mezilidské vztahy Pravidla slušného chování	4.	OSV – osobnostní rozvoj, poznávání lidí
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení	Pravidla dialogu komunikace	4. – 5.	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, etika
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Lidská práva a práva dítěte	4. – 5.	VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Základní formy vlastnictví Peníze a jejich používání	4.	

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	Základní globální problémy	4. – 5.	ENV– vztah člověka k prostředí
--	----------------------------	---------	--------------------------------

Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
pracuje s časovými údaji a využívá tištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Časová osa čas	4.	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, původní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Obrázky našich dějin, Český stát Velká Morava	4.	MKV Český jazyk a Literatura VV
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím	Přemyslovci Lucemburkové Jagellonci Habsburkové	4.- 5.	Český jazyk a Literatura VV
srovnává a hodnotí na vybraných otázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Vznik ČSR Vznik ČR území českého státu v proměnách času tradice	5.	VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Historický přehled – znalost významných dní v roce	4. – 5.	VDO Český jazyk

Přírodověda

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem	Živá a neživá příroda Vztahy mezi živou a neživou přírodou	4.	ENV– vztah člověka k prostředí

přírody a činností člověka			
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Země vesmír	4. – 5.	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Fauna a flora v jednotlivých podnebných páslech, přizpůsobivost organismů	5.	ENV – ekosystémy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Dělení organismů Práce s atlasy a klíči	4. – 5.	ENV – základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou vliv prostředí na zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Člověk a příroda ekologie	4.	ENV – vztah člověka k prostředí
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	4.-5.	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Pokusy – postup práce, výstupy	4. – 5.	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Péče o zdraví Lidské tělo – orgány	5.	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí

rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj člověka Etapy vývoje	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Denní režim Plánování času povinností	4.	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Chování v krizových Situacích Dopravní výchova	5.	VDO
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Protidrogová prevence Návykové látky	5.	OSV – osobnostní rozvoj, seberegulace, sebeorganizace
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Prevence zdraví osvěta	4.	

Člověk a výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Poskytnutí první pomoci Prevence úrazů	4. – 5.	
uplatňuje ohleduplné		5.	OSV – sociální rozvoj,

chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Sexuální výchova		poznávání lidí, mezilidské vztahy
---	------------------	--	--------------------------------------

Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce), umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti zahrnuje umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat. S vědomím osobní účasti v tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky apod.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Výtvarná výchova a Hudební výchova**. Oblast rozšiřujeme o prvky Dramatické výchovy, realizované jako součást poznávání okolního světa napříč vzdělávacími oblastmi.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces, jak způsob poznání a komunikace
- pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání
- náročnost práce je postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, VEGS, ENV, MDV

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- Žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- Žáci samostatně kombinují vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- Žáci přemýšlí o různorodosti interpretace téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- Žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- Žáci se zapojují do diskuse
- Respektují názory jiných
- Žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- Žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- Žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- Žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- Učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- Digitální technologie je používána jako prostředek ke kontaktu s uměleckým dílem, k zachycování skutečnosti ze svého okolí a k vyjadřování svých představ
- Žáci díky vizuálním prostředkům poznávají a objevují svět i sebe sama, svou jedinečnost, zájmy a různá témata
- Podporuje fantazii a tvůrčí myšlení
- Poskytujeme žáků prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Očekávané výstupy – 1. období

- Žák rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

Při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.)

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu

zrakového vnímání dalšími smysly, uplatňuje je plošně, objemově i prostorově

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných	Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiným	1.-3.	VDO

vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování; kresba, modelování a malba. Hra s barvou. Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	1.-3.	HV – písničky, písňové texty
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání barvy, linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování; kresba, modelování a malba. Hra s barvou. Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	1.-3.	OSV-Osobnostní rozvoj – kreativita
Vyjádřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování; kresba, modelování a malba. Hra s barvou. Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	1.-3.	OSV Osobnostní rozvoj – kreativita
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. Manipulace s objekty Kompoziční zákonitosti	1.-3.	MV – multikulturalita VDO,ENV

Výtvarná výchova

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny na ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění	4.-5.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání VEGS

	– hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	4.-5.	OSV, osobnostní rozvoj – kreativita
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4.-5.	OSV Osobnostní rozvoj – kreativita
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	4.-5.	ENV
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické,	4.-5.	

obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatných i přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4.-5.	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Nalézá a do komunikace c sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupiny, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	4.-5.	Multikulturní výchova – etnický původ VEGS

Hudební výchova

Předmět hudební výchova je součástí esteticko-výchovných předmětů, jejichž základem je ve škole hudebně výchovný proces.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí, které se vzájemně propojují a doplňují:

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na dětské hudební nástroje (Orffův instrumentář) a jejich využití při doprovodu k písni a improvizčních činnostech

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby poznávání žánrů, stylů a podob, vlastní poslech vokálních a instrumentálních skladeb, při kterých se žák učí hudbu analyzovat a interpretovat

Organizace – žáci pracují ve třídě s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých dostupných vyučovacích pomůcek.

Cílem HV je přispět k celkovému vývoji dětské osobnosti prostřednictvím hudby.

Úkolem HV je rozvoj hudebních schopností, dovedností, zkušeností a poznatků, dosažení určité kvality hudebního sluchu a zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a nahlédnout do hudební kultury.

Těžištěm HV je zpěv. (V každém ročníku by dítě mělo alespoň s 10 písněmi a 4 poslechovými skladbami). Jednotlivé pojmy nejsou určeny k definování. Žák musí rozumět jejich významu, požívá je při komunikaci v hudebních činnostech a při sdělování svých hudebních prožitků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Žák zpívá v jednohlase
- Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- Učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- Žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků

- Učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- Učitel vede žáky k využívání různých nástrojů a vybavení
- Pokouší se vytvářet svou skladbu a prezentovat ji na veřejnosti

Kompetence digitální

- Jsou využívány vhodně a dostupné aplikace k poslechové činnosti
- Učitel podporuje ovládání digitální technologie, využívá je k vyhledávání informací a zpracování hudebního materiálu
- Žáci se učí kriticky posuzovat kvalitu hudební produkce, reprodukce či poslechu (audio, video, text).
- Je podporována tvorba prezentací (třídění a ukládání hudebních dat, obrázků, odkazů, zdrojů s respektem k autorství a autorským právům).
- Učitel poučuje žáky o autorsko-právní problematice ve vztahu k vyhledávání, získávání a sdílení digitálního obsahu na internetu
- Žáci jsou poučeni o škodlivosti nadměrného hluku či zvuku při užívání audiotechniky
- Vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

V hudební výchově budou realizována tato průřezová témata:

MKV-jazyk jako vyjadřovací prostředek

VEGS-poznávání evropských kultur

OSV – vzájemná spolupráce při práci

MV-multikulturní výchova

Očekávané výstupy – 1.období

- Žák zpívá v jednohlase
- Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2 období

- Žák zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

Hudební výchova

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Správné dýchání Správná výslovnost Nasazení a rozvoj hlavového tónu Postupné rozšiřování hlasového rozsahu	1. – 3.	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Rytmická deklamace říkadel Hra na tělo – tleskání, pleskání, luskání Hudební hry	1. – 3.	OSV Český jazyk a literatura
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na Orffovy nástroje Hra jednoduchých doprovodů	1. – 3.	MKV
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	Notová osnova Houslový klíč Takt: 2/4 a 3/4 Nota: čtvrt'ová, půlová, osminová, celá pomlky	1. – 3.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Výrazové prostředky v hudbě Tóny, zvuky, šumy melodie	1. – 3.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudební styly – hudba lidová Lidová píseň Umělá píseň Vážná hudba	1. – 3.	MV VEGS
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování,		

vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
---	--	--	--

Hudební výchova

2. období

	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus-realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas Lidový dvojhlas Kánón Vokální improvizace Hudební hry	4. – 5.	MV Český jazyk a literatura
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Orientace v notovém záznamu Jednoduché melodie a její reprodukce	4. – 5.	OSV Český jazyk a literatura
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci	Hra na hudební nástroje Hra jednoduchých skladbiček na Orffovy nástroje hra na zobcovou flétnu – jednoduchý motiv	4. – 5.	Český jazyk a literatura OSV – osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí

jednoduchých motivů skladeb a písní			
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, populární, vážná, ukolebávka, etnická huha	4. – 5.	VEGS– Evropa a svět nás zajímá
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Rytmizace, melodizace a stylizace Hudební improvizace s využitím notového zápisu, hudební doprovod Akcent na těžkou dobu, ostinato, prodleva Jednodílná písňová forma a-b	4. – 5.	Český jazyk a literatura
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Délka, síla, barva a výška tónu Souzvuk, akord Rytmus, melodie, harmonie, Kontrast a gradace Melodie vzestupná a sestupná Změny v hudebním proudu	4. – 5.	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování – dvoudobý takt třídobý takt a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance orientace v prostoru, pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či hrách pohybová improvizace pantomima	4. – 5.	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita

Člověk a svět práce

Pro realizaci náplně této vzdělávací oblasti byl pro 1. stupeň zvolen název Pracovní činnosti.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- Vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- Funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- Jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- Lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- Práce se stavebnicemi
- Sestavování modelů
- Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- Základní podmínky pro pěstování rostlin
- Péče o nenáročné rostliny
- Pěstování rostlin ze semen

Příprava pokrmů

- Pravidla správného stolování
- Příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména OSV a VDO (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), ENV (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

V rámci pracovních činností bude realizována etická výchova a zdravotěda.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- žáci se vyjadřují k pracovním postupům a materiálům

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel utváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence digitální

- žák využívá digitální zařízení k usnadnění své práce a k vyhledávání a zobrazení pracovních postupů
- v rámci předmětu pracuje s moderními výukovými prostředky včetně různých dostupných aplikací, usnadňující pochopení některých technických záležitostí
- využívá internet jako zdroj informací pro svůj další osobní rozvoj
- podporuje žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata:

OSV

VDO – zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci, ...

ENV – podmínky života, vztah k životnímu prostředí, ...

ETV – základy etikety

Očekávané výstupy – 1. období

Práce s drobným materiálem

- Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních netradičních materiálů
- Pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

žák

- Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

žák

- Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- Pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

- Připraví tabuli pro jednoduché stolování
- Chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Práce s drobným materiálem

- Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

Konstrukční činnosti

- Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Pěstitelské práce

- Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

- Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Příprava pokrmů

- Orientuje se v základním vybavení kuchyně
- Připraví samostatně jednoduchý pokrm
- Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Pracovní činnosti

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s různými materiály Vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi	1. – 3.	OSV osobnostní rozvoj, kreativita
pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy Organizace práce	1. – 3.	Český jazyk a literatura
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavování modelů Montáž a demontáž	1. – 3.	VDO
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Práce s tabulkou, symboly, zkratky	3.	
pečuje o nenáročné rostliny	Péče o nenáročné rostliny	2. – 3.	ENV OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznáváním
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	Příprava jednoduché tabule Pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	1. – 3.	

Pracovní činnosti

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
užívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Seznámení s lidovými tradicemi	4. – 5.	OSV, osobnostní rozvoj, kreativita ENV
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu; volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k užitému materiálu	Druhy pomůcek, náčiní, nástrojů ke zpracování materiálů	4. – 5.	OSV osobnostní rozvoj, kreativita
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Uspořádání a bezpečnost práce	4. – 5.	OSV, VDO
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Využití návodu při pracovních postupech	4. – 5.	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní hygiena První pomoc při zranění	4. – 5.	
provádí jednoduché pěstitelné činnosti, samostatně vede pěstitelné pokusy a pozorování	Práce s rostlinami – pokusy a pozorování	4. – 5.	ENV
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Péče o rostliny	4. – 5.	ENV
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Využití náradí při práci s rostlinami	4. – 5.	ENV, OSV Člověk a jeho svět
orientuje se v základním vybavení kuchyně	Vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče kuchyňské náčiní	4. – 5.	

připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4. – 5.	Český jazyk a Literatura (pracovní postup)
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Základy společenského chování, pravidla stolování	4. – 5.	ETV
udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	4. – 5.	

5. Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím, které získává o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.“

Hodnocení není zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu.

Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek, která je užívána na většině základních škol. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské portfolio. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat hodnocení učitelem, případně sebehodnocení žáka, kde je patrné, jak se vyrovnal s dovedností sebehodnocení své práce. Mohou si zde zařazovat i osobní záznamy o úspěších z mimoškolní činnosti.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník-specifikovanými pro hodnocené období.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 zákona č. 561/2004Sb. Podrobnosti hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostí stanoví ministerstvo v § 11 vyhlášky č 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Při hodnocení uplatňujeme klasifikaci i slovní hodnocení, a to vždy podle individuálních potřeb jednotlivých žáků.

5.1. Zásady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (§ 30 odst. 2 školského zákona)

5.1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Cílem a základem každého hodnocení je **poskytnout žákovi zpětnou vazbu**, informaci o správnosti postupu, průběhu či výsledku a pro efektivnost samotného učení také informaci a dalším postupu.

Při hodnocení uplatňujeme klasifikaci i slovní hodnocení, a to vždy podle individuálních potřeb jednotlivých žáků.

Hodnocení má být **pozitivním vyjádřením**, aby mělo pro žáky **motivující dopad**. Při hodnocení se tedy nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní problém.

Používané **způsoby a metody posuzování** výsledků práce žáků musí být v souladu se školním vzdělávacím programem.

Pro **celkové hodnocení používáme klasifikaci**, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVPU používá hodnocení slovní. U **průběžného hodnocení** používáme různé formy od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní vyjádření až po sebehodnocení žáků. Usilujeme o vytvoření podmínek pro postupné přijetí slovního hodnocení.

Každému hodnocení závazně předchází jasné a srozumitelné **seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií**.

Žáci jsou cíleně vedeni k **sebehodnocení a k sebekontrolé**. Považujeme sebehodnocení za významnou kompetenci, kterou chceme žáky naučit.

Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.

Hodnotíme jen to, co jsme žáky naučili a co uvádí osnovy školního vzdělávacího programu, **významným prvkem procesu učení je práce s chybou**. Žák má možnost chybu najít a samostatně ji opravit.

Vyvážené hodnotíme a promítáme do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postoje, postupy, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost, aktivitu a iniciativu žáka.

Tradiční ústní zkoušení u tabule nahrazujeme efektivnějšími způsoby zjišťování žákovských vědomostí a dovedností.

Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím, **děti se od začátku přibírají k diskusi o známce**, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.

Pro přípravu na souhrnnější písemné práce se využívá kooperativní vyučování, kde skupina zodpovídá za to, že látce rozumí všichni členové skupiny.

Proto se **skupinová práce zásadně nehodnotí známkou**, tu získává žák pouze za individuální výkon.

Ve finálním hodnocení žáka je využíváno **portfolio** (ukončení 1. období a na konci 4. ročníku, v souladu se vzdělávacími podmínkami školy).

Uvedená základní východiska a zásady pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.

5.1.2. Zásady pro hodnocení chování ve škole.

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky nebo deníčku školáka
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu. c) Výchovná opatření

5.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, s čím má potíže, jak vyřešil problém/potíže, v čem se potřebuje zlepšit, jak bude pokračovat dál, jaké kroky ke zlepšení udělá
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

5.3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěch

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěch:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo ve 2. pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn/a“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo ve 2. pololetí hodnotit v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen/a“.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření

- předměty s převahou praktického zaměření
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulovány především celkovou klasifikací. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žáky komplexně, v souladu se specifikou předmětu

5.3.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- Ucelenost, přesnost, trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- Kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- Aktivita přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- Přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- Kvalita výsledků činností
- Osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických

činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samotném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednosti vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených dovedností a vědomostí při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

5.3.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, základy techniky, praktika. Při klasifikaci v uvedených předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- Vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- Osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- Využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- Kvalita výsledků činností
- Organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- Dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- Hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- Obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

5.3.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova. Žák při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje z tělesné výchovy s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- Stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- Osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- Poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- Kvalita projevu
- Vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- Estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná výkonnost, zdatnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5.3.4. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

5.4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

Slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5.5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití

slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samo
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Z pravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších

Chování

Hodnotící škály

Pro hodnocení žáků využíváme možnosti klasifikace a tomu odpovídající hodnotící škály:

1	100–90 %	Prakticky bezchybný stav	Vždy	Vynikající, příkladný, bezvadný, výborný
2	89–70 %	Převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	Často	Velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný
3	69–40 %	Pozitivní a negativní v rovnováze	Někdy	Dobrý, průměrný
4	39–15 %	Převaha negativních zjištění, výrazné chyby	Zřídka	Podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný
5	pod 15 %	Zásadní nedostatky	Vůbec	Nevyhovující stav, nedostatečný

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Za první i druhé pololetí se vydává škola žákovi vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely stanovení celkového prospěchu žáka.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V případě, že v předmětu vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky nebo deníčků školáka
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

5.6. Výchovná opatření

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Za vzorné plnění pravidel chování a školního řádu, za vynikající píli, prospěch a chování je možno udělovat tyto odměny:

- ústní pochvala učitelem
- ústní pochvala učitelem před kolektivem třídy
- písemná pochvala udělená učitelem a sdělená rodičům v ŽK nebo deníčku školáka
- písemná pochvala ŘŠ před kolektivem třídy a sdělena rodičům
- písemná pochvala TU sdělená rodičům dopisem prostřednictvím vedení školy
- písemná pochvala ŘŠ sdělená dopisem rodičům
- pochvala uvedená na vysvědčení

Za porušování a opakované neplnění povinností a řádu školy bude užíváno těchto opatření:

- pohovor třídního učitele se žákem
- ústní pokárání žáka TU
- ústní napomenutí žáka před kolektivem třídy
- písemné napomenutí žáka TU – rodičům sdělení prostřednictvím ŽK, deníčku školáka

- pohovor ředitele školy s žákem v ředitelně za přítomnosti TU
- ústní napomenutí žáka ŘŠ v třídním kolektivu za přítomnosti TU
- písemné napomenutí žáka ŘŠ a sdělení rodičům
- další opatření v souladu s klasifikačním řádem

5.7. Hodnocení celkového prospěchu žáka

Při celkovém hodnocení žáka se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním

prospěl (a)

neprospěl (a)

nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl (a) s vyznamenáním,

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků.

- prospěl (a),

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

- neprospěl (a),

je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- nehodnocen(a),

není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

5.8. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,

- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně v kolektivu třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žakovské knížky nebo deníčku školáka - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Zároveň informuje o konání zkoušky ostatní vyučující, provede o tom zápis do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,..). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující dohlíží na to, aby tyto práce byly řádně uloženy v osobním portfoliu žáka po období jeho docházky do školy, v případě žáka pátého ročníku do 30. 10. dalšího školního roku, do kdy se mohou zákonní zástupci žáka odvolat. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,

- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

5.9. Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- Žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Třídní učitel запиše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne ...opravnou zkoušku z předmětu ...s prospěchem ...

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ... zůstává nedostatečný

5.10. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvyrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Hodnocení se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrováni na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- *ovládá bezpečně*
- *ovládá*
- *podstatně ovládá*
- *ovládá se značnými mezerami*
- *neovládá*

b) úroveň myšlení

- *pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti*
- *uvažuje celkem samostatně*
- *menší samostatnost myšlení*
- *nesamostatné myšlení*
- *odpovídá nesprávně i na návodné otázky*

c) úroveň vyjadřování

- *výstižné, poměrně přesné*
- *celkem výstižné*
- *nedostatečně přesné*
- *vyjadřuje se s obtížemi*
- *nesprávně i na návodné otázky*

d) úroveň aplikace vědomostí

- *spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností*
- *dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb*
- *s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští*
- *dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává*
- *praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele*

e) píle a zájem o učení

aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

- *učí se svědomitě*
- *k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů*
- *malý zájem o učení, potřebuje stále podněty*
- *pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné*

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Závěr

Jsme si vědomi, že vždy byli, jsou a budou žáci, kteří nedosáhnou dobrého cílového hodnocení. Jsme si také vědomi, že ne všichni žáci mohou zvládnout všechno, co si představujeme. Ale i takoví žáci jsou hodni pozitivního vztahu, našeho zájmu a vůle.

6. Autoevaluace školy

Pojem vlastní hodnocení školy znamená zpětnou vazbu o činnosti školy, kterou si škola zpracovává. Jde o dlouhodobý proces, který má přinést škole cenné podněty (například pro nasměrování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pro určení dalších potřeb školy). Vlastní hodnocení školy není jednorázovým popisem situace ve škole, ale je výsledkem dlouhodobého a systematického posuzování v oblastech uváděných ve vyhlášce č. 15/2005 Sb. Z tohoto důvodu se ponechává na zpracování vlastní hodnocení školy celý školní rok (od projednání struktury v září do projednání zprávy v říjnu následujícího školního roku).

Předpokladem je, že do zpracování vlastního hodnocení školy budou zapojeni prakticky všichni pedagogičtí pracovníci školy.

6.1. Využití vlastního hodnocení školy

- a) Posilování sounáležitosti pracovníků školy- všem pracovníkům, kteří je realizují, umožňuje nepřímo podílet se na rozhodovacích procesech školy, což podporuje jejich ztotožnění se školou
- b) Sebekontrola a zpětná vazba vedení školy - zpětná vazba, která se prostřednictvím vlastního hodnocení školy získává, přispívá ke zlepšování nebo alespoň udržení stávajícího stavu školy.
- c) Informace pro partnery školy - prostřednictvím zprávy o vlastním hodnocení škola poskytuje aktuální informace i ostatním partnerům. Aktuální informace, které o sobě škola poskytuje, jsou tak nejen dobrou reklamou, ale hrají významnou roli i ve vztahu školy s jejím okolím.
- d) Příprava na externí evaluaci - se zprávou o vlastním hodnocení školy je při externím hodnocení seznámena skupina externích hodnotitelů – je třeba jim ukázat, že známe své kvality, ale současně i své nedostatky, a že pracujeme na zjednání jejich nápravy. U zodpovědně vypracovaného vlastního hodnocení můžeme předem předpokládat, jaké výsledky bude externí hodnocení mít. Při rozcházení vlastního hodnocení školy a skupiny externích hodnotitelů máme téma pro diskusi, v níž bychom měli zjistit, proč k rozdílům došlo. Tímto způsobem získaná zpětná vazba je dobrá pro realizaci následujícího vlastního hodnocení i pro další zkvalitnění práce školy.

Plán autoevaluace školy

pozn.: plán autoevaluace je zpracován pro naši školu tak, aby byl srozumitelný a přehledný pro všechny účastníky hodnocení a aby splňoval všechny povinné údaje.

Zaměstnanci autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Personální oblast	Výsledky vzdělávání	Školní klima	Spolupráce s rodiči
Cíle	Zlepšit podmínky ke vzdělávání ve škole	Odborný růst pedagogických pracovníků	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	Spokojenost všech účastníků vzdělávání ve škole	Zvýšení spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů se školou
Kritéria ukazatelé	ŠVP, dostatek finančních zdrojů na zabezpečení plynulého chodu školy	Ukončené Mgr. Studium, DVPP, pedagogická dokumentace, učitelská portfolia	Postupné zlepšování jednotlivců, aktivita, iniciativa, žákovská portfolia	Spokojený žák, rodič, učitel	Naplněnost školy v rámci demografie a individuálních možnostech rodičů

Nástroje	Pozorování , rozhovor, rozbory hospodaření, revize, články v tisku, SWOT analýza, výroční zpráva	Pozorování, rozhovor, hospitace, analýza učitelského portfolia a pedagogické dokumentace	Analýza žákovských prací, sebehodnocení žáka, analýzy žákovského portfolia	Pozorování, dotazník, rozhovor, externí vyhodnocování	Rozhovor, dotazník, zápis do 1. ročníku, Den otevřených dveří – návštěvnost
Časový harmonogram	Průběžně a v souladu s termíny stanovené s zákonem a vyhláškou	Průběžně, konec pololetí	Průběžně, čtvrtletí, pololetí	Průběžně pozorování a rozhovor, dotazník google	3x ročně rozhovor při konzultacích , 1x ročně společné setkání na začátku šk. roku, dotazníkové šetření